

Percepcja słuchowa

Percepcja słuchowa to zdolność do odbioru dźwięków, ich rozpoznawania, różnicowania i zapamiętywania. Warunkiem koniecznym do prawidłowego rozwoju percepcji słuchowej jest sprawnie działający narząd słuchu. Słuch małego dziecka jest bardzo wrażliwy, dlatego takie czynniki jak: wszelkie infekcje kataralne, stany zapalne ucha, przerośnięty migdał, przyjmowanie leków ototoksycznych, niektóre antybiotyki, mogą uszkodzić słuch. Ogromną rolę odgrywa obserwacja dziecka, czy reaguje na dźwięki, próbuje lokalizować ich źródło, nasłuchuje.

Dziecko w pierwszej kolejności słucha mowy, a dopiero później mówi. To Wy Rodzice jesteście wzorem słuchowym mowy i to właśnie Wy uczycie dziecko postawy nadawca- odbiorca. Dzięki Wam dziecko rozwija pamięć słuchową, poznaje intonację i melodię ojczystego języka.

Orientacyjne sprawdzanie słuchu

Aby sprawdzanie słuchu było wiarygodne, musi odbywać się w pomieszczeniu, w którym panuje cisza. Metoda orientacyjnego badania słuchu została opracowana przez Danutę Borkowską-Gaertig.

Badanie powinni przeprowadzić dwie osoby, jedna z nich zatyka dziecku kolejne lewe i prawe ucho, druga podaje polecenia.

Badając dziecko 3- 5 letnie, stań w odległości 3 metrów od niego. Próby podawaj szeptem. Osobno badaj ucho lewe i prawe. Poproś, aby dziecko podało przedmiot, wskazało obrazek lub części ciała. Przed przystąpieniem do badania upewnij się, że przedmioty, o które pytasz, są dziecku znane. Jeżeli dziecko poprawnie wykona 4- 5 prób, można wnioskować, że jego słuch jest prawidłowy.

Proponowany zestaw prób (Danuta Borkowska- Gaerting):

- Ucho prawe: podaj lalkę, podaj misia, podaj auto, podaj klocek.
- Ucho lewe: podaj kubek, podaj talerz, podaj łyżkę, podaj nożyk, podaj grzebień.

Zestaw kontrolny:

- Ucho prawe: pokaż nos, pokaż ucho, pokaż oko, pokaż ząbki, pokaż włoski.
- Ucho lewe: pokaż rękę, pokaż nogę, pokaż brzusek, pokaż głowę, pokaż palec.

Badając dziecko 6- letnie, zwiększ odległość między badającym a badanym do 5 metrów.

Osobno bada się ucho lewe i prawe. Poproś dziecko, aby powtarzało słowa:

- Ucho prawe: Krysia, dziewięć, lato, sala, pole, chłopak.
- Ucho lewe: Kazia, dziesięć, drzewo, tata, lampa, kotek.

Zestaw kontrolny:

- Ucho prawe: Stasia, siedem, klasa, mama, domek, okno.
- Ucho lewe: Jadzia, dziewięć, szkoła, góra, Tomek, głowa.
- Ucho prawe: Zosia, dziewięć, rzeka, Ania, lala, mleko.
- Ucho lewe: Jasia, cztery, szosa, kreda, fala, woda.

Powyżej 5 nieprawidłowych powtórzeń należy skierować dziecko na badanie audiometryczne.

Pamiętać należy, że podczas infekcji kataralnych i po infekcjach, w których dochodzi do powiększenia trzeciego migdała, dziecko może słyszeć słabiej. Jeżeli są jakiegokolwiek wątpliwości, czy dziecko prawidłowo słyszy, należy skierować się do specjalisty.

Badanie rozumienia mowy:

Badając dziecko 3- 4 letnie, poproś je, aby wykonało Twoje polecenia. Badanie prowadź na materiale znanym dziecku. Przykładowe polecenia:

- Pokaż, gdzie miś ma ucho?
- Pokaż, gdzie samochodzik ma kółka?
- Podaj mi lalkę.
- Połóż klocki na półce.

Badając dzieci 5 - 6 letnie, posługuj się poleceniami złożonymi:

- Przytul misia i połóż do łóżeczka.
- Z klocków zbuduj wieżę, a samochody ustaw w kolejce.
- Pozbieraj kredki do pudełka, a pudełko postaw na biurku.

Badania naukowe dowodzą, że dzieci potrzebują ciągłej stymulacji słuchowej, a w przypadku dzieci z problemami rozwojowymi jest ona niezbędna.

Słyszenie i słuchanie ze zrozumieniem ma bezpośredni związek z osiągnięciem przez dziecko dojrzałości szkolnej.

Literatura:

- D. Borkowska- Gaerting, Metody orientacyjnego badania słuchu u małych dzieci, w: G. Lindner, Podstawy audiologii pedagogicznej, PWN, Warszawa 1976.
- M. Onochin- Mączka, M Siatrak, Precepcja słuchowa, PWM, Warszawa 2017.